

Möjligt på nytt tåg

Ett X-2000-tågs ideliga startförsök i Småland gav mig tiden att senare, rejält försenad på ett Kröstatåg mellan Alvesta och Värnamo, fundera över mjölkens utveckling i allmänhet och husdjursstrukturen i synnerhet. Den täta granskogen inpå banvallen och många sedan länge övergivna koladugårdar gjorde att tankarna vindlade iväg till höstens fullmäktigedag på Svensk Mjolk: "Är Sverige ett naturligt mjölkland?" och "Vår gemensamma målbild om svensk mjölkproduktion" var huvudfrågor den gången och är det fortfarande. Då diskuterade flera husdjursstrukturen och hur rådgivningen ska organiseras för att nå oss mjölkbönder på bästa sätt.

Alla husdjursföreningar, med Håkan Hellmo som utredare, har sedan förra sommaren format ett förslag om hur vi ska möta framtidens mjölkföretagare. Vår gemensamma målbild har klarnat och förändringsbenägenheten i utredningsgruppen känns påtalande positiv. Freja Husdjurs styrelse bejakar utredningsförslaget så långt. Presentation av förslaget kommer att ske på våra kretsmöten.

För några år sedan skrev jag i denna spalt om vägvalen för husdjursföreningarna. Sedan dess har ytterligare 4 000 ladugårdar stängt. För att klara service, tjänster och den unika kunskapsmassa vi har i vår husdjursorganisation och Svensk Mjolk måste ett helt nytt tågset köras.

Låt oss kliva på nya tåget!

Marita Wolf
Styrelseledamot

Kretsmöten

Marknadsområde Väst

Dag	Krets	Plats
Måndag 22 mars	Dalsland	Värdshuset på Dal, Mellerud
Tisdag 23 mars	Vätterbygden	Lokal Småland, Jönköping
Onsdag 24 mars	Bohuslän	Rotviksbro's jaktstuga
Torsdag 25 mars	Norra Skaraborg	Viking Genetics, Örsro, Skara
Måndag 29 mars	Södra Skaraborg	Bredablick, Falköping
Tisdag 30 mars	Västgöta Väst	Kullingshofstugan, Vårgårda

Marknadsområde Öst

Dag	Krets	Plats
Måndag 22 mars	Kronoberg	Kök 11, Växjö
Tisdag 23 mars	Blekinge	Folkhögskolan, Bräkne-Hoby
Onsdag 24 mars	Östgötabygd	Collegium, Linköping
Torsdag 25 mars	Norrköping	Britta & Lennarts Nära Kött, Norsholm
Måndag 29 mars	Höglandet	Café Lyckan, Eksjö
Tisdag 30 mars	Finnveden-Sunnerbo	Arken Café & Restaurang, Värnamo

Årets föreningsstämma är den 11 maj på Eurostop Quality Hotel, Jönköping.

En månad på Freja Husdjur

Efter en månad på Freja Husdjur är det dags att summera mina intryck. Tre ord dyker upp;

- Viktigt
- Kompetens
- Förändring

Viktigt – det är av yttersta vikt att vi har en fungerande mjölk- och köttproduktion i Sverige. Dels för att vi inte skall vara helt i händerna på utländska leverantörer utan ha en konkurrenskraftig inhemsk produktion och dels för att behålla kunskapen inom denna näring.

Kompetens – Under min första månad har jag besökt flera av våra driftsplatser och jag blir medveten om den stora och breda kompetens och erfarenhet som återfinns hos all personal inom Freja Husdjur. Det gäller dock att inte slå oss till ro utan att vidareutveckla våra kompetenser så att vi alltid ligger i fronten och kan ge våra kunder/ägare den bästa servicen.

Förändring – Stora förändringar sker såväl inom landet som ute i världen. Besättningarna blir färre och större, konkurrensen utifrån ökar, jordbrukspolitiken förändras osv. Vi måste hela tiden vara förändringsbenägna och våga finna på nya metoder och verktyg att arbeta med. Vårt mål måste vara att det dricks mer mjölk och används mer mjölk- och mejeriprodukter samt att vi äter mer bra svenskt nötkött. Med tanke på den konkurrens som vi utsätts för från utländska leverantörer tror jag att det är oerhört viktigt att vi alla, producenter, husdjursföreningar, mejerier, branschorganisationer och handeln tar ett gemensamt ansvar för att öka marknadsföringen och intresset för svenska produkter. Det är också först då som marginalerna för våra ägare och kunder kan öka.

Jag ser fram emot att få vara delaktig i ett Freja Husdjur som satsar framåt och det skall inte undgå någon att vi har våra ägare och tillika kunders lönsamhet och utveckling som prioritet.

Ralph Lindahl, vd

Åter succé för Mjölkföretagardagen på Elmia

2 Bilder bifogas

Med över 500 deltagare blev årets Mjölkföretagardag på Elmia 22 januari en klar succé. Det blev den klart mest välbesökta av de fem Mjölkföretagardagar som Svensk Mjolk, Husdjursföreningarna och LRF genomförde under januari och februari.

Deltagarna fick ta del av ett antal föredrag med stor bredd. Arla Foods VD informerade om vad som händer på mejerimarknaden både här hemma och ute i världen. Han var försiktigt optimistisk när det gäller möjligheterna till fortsatt prisuppgång.

Att föredraget om lönsamhetsutveckling visade på ganska dystra siffror för 2009 vara föga överraskande. Mer glädjande är att lönsamheten har vänt i slutet av året och att nyckeltalet mjölk - foder stärkts för både konventionell och ekologisk produktion. Prognoserna framåt är också positiva när det gäller både avräkningspris och lönsamhet.

Stig Wiklund gav oss inspiration i konsten att leda sig själv och andra. ”Varje dag börjar med nya möjligheter”. ”Fokusera på det du gör bra” och ”Beröm föder kreativitet” är några exempel på positivt tänkande. Många av hans erfarenheter av hur viktig den mentala kraften är för våra prestationer var hämtade från idrottsvärlden.

Eftermiddagen handlade också om företagande och hur man kan utveckla produktion och lönsamhet. Deltagarna fick bl. a råd och tips från en erfaren bankman och en mjölkbonde som

jobbat aktivt med management utveckling i sitt företag. Givetvis fanns också mer produktionsnära frågor som foderköp, djurförsörjning och djurhälsa med i programmet.

I pauserna under dagen gavs tillfälle att diskutera med representanter från olika företag och rådgivare. I Freja Husdjurs monter fanns rådgivare med spetskompetens inom såväl avel, djurhälsa, kokontroll som produktion. Under dagen knöts många positiva kontakter.

Genom det stora intresset och den positiva andan blev dagen som syftet var en mötesplats som gav inspiration att utveckla den egna produktionen. Jag är övertygad om att alla fick med sig några idéer som kan omsättas på den egna gården hem. Utvärderingarna visar att deltagarna var nöjda med årets Mjölkföretagardagar, 5,0 på en 6-gradig skala är mycket bra.

Jag vill ge en stor eloge till alla våra proffsiga rådgivare som var aktiva under dagen. Ta vara på Freja Husdjurs kunniga och engagerade rådgivare för att utveckla produktion och lönsamhet i Ditt mjölkföretag.

Bo Hallenius

Nya provkoppar

Under våren kommer vi att påbörja övergången till nya provkoppar. Enligt planen börjar vi med östra delen av Freja Husdjur i mars-april. Till östra delen räknas områdena öster om och nedanför Vättern. Vid pressläggningen (mitten av februari) är det ännu inte beslutat om vi byter i Västra delen nu i vår eller väntar till hösten. Det beror bl.a på hur det går med provkopsbytet i robotbesättningarna. Vi kommer att skicka ut information plus en ny nummerbricka till de berörda besättningarna någon vecka innan tankbilschaufförerna börjar dela ut de nya kopporna.

De nya kopporna levereras i ställ med 60 st i varje. Locken kommer lösa i en påse bredvid. De nya kopporna rymmer mer mjölk, så på sikt kommer fler ämnen att kunna analyseras från kokontrollmjölken. Något som är på gång är analysering av mastitbakterier. Ett kommande sätt att beställa typ av analys kan vara med olika färg på locken.

På de nya burkarna finns streckkoder, de möjliggör för dem som är intresserade att använda Trutests streckkodsläsare. Misstag som att vid provmjölkningen hälla mjölken i fel provkopp undviks då.

För de som endast tar ut ett prov finns möjlighet att köpa nya ösare som passar de nya provkopporna bättre, den rymmer 25 ml. Priset är inte bestämt ännu men landar nog runt 400 kr. För alla er som under de sista åren haft problem p.g.a. att vi haft brist på provkoppor är det väldigt glädjande att en lösning närmar sig.

Lantbrukarsajten

På Lantbrukarsajten finns mycket uppgifter för Kokontrollbesättningar. Där finns bl. a provmjölkknings- och årsredovisningarna, listor med livstidsproduktion, 305-dagarslaktationer, celltalslistor, fruktsamhet och jämförelsetal (benchmarking). Lantbrukarsajten är gratis för Kokontrollmedlemmar, men en användaridentitet och lösenord krävs. Beställs hos kundsupport@svenskmjolk.se eller hos Kristina R-G, tfn 0511-77 11 36 eller via e-post kristina.remgard@frejahusdjur.se, ange kokontrollansluten (för att slippa kostnad).

Lär dig hitta uppgifter på Lantbrukarsajten

Det är inte alltid så lätt att hitta alla uppgifterna på Lantbrukarsajten på egen hand. För dem som är intresserade finns möjlighet att vara med på en webbkurs som arrangeras som ett telefonmöte (dator krävs också). Telefonmötet fungerar så att en länk skickas som e-post till dig. Du öppnar länken genom att dubbelklicka på den, då kopplas du automatiskt in på min dator. Samtidigt ringer du Freja Husdjur 0511-77 11 00, växeln kopplar över till telefonmötet. Deltagarna kan sedan följa instruktionerna jag gör i min dator.

Det som krävs är internetuppkoppling med lägst ADSL-standard. Uppringt modem fungerar inte. Du betalar 100 kr för 30 minuters utbildning (minst tre deltagare krävs för en kurs). Kontakta Kristina R-G för frågor och anmälan (se e-postnummer och telefonnummer ovan).

Fråga kon - ny tjänst på Freja Husdjur

Fråga kon är en rådgivningstjänst baserad på djurbedömningar av mjölkade kor, kvigor och kalvar. Resultaten av bedömningen matas in på en hemsida och presenteras i en tabell och två blommor (en för kor- en för ungdjur/kalvar). Återrapporteringen innehåller en åtgärdsplan för besättningen baserat på resultatet av bedömningen. Tidsåtgång ca 2-3 tim.

I mitten av mars anordnas en ny kursomgång och då utbildas Caroline Fornander, driftplats Vetlanda och Margareta Isaksson, driftplats Skara. Är du intresserad? Kontakta Caroline på tfn 0511-34 24 08 eller Margareta på telefon 0511-77 11 51!

A Linné och juverexteriör

Bild bifogas

SRB-rasen erbjuder nu toptjurar som nedärver mycket bra exteriör och hållbarhet. Att 2385 A Linné infriar förväntningarna framgår av t ex dottern, och Freja-kon 71071-649 Linnea, 2:a kalvare och med lika fantastiskt bra juver och ben som hon hade i 1:a laktation. Avkastningen senaste 12 mån är 11 391 kg ECM, och dygnsavkastningen för närvarande 47 kg ECM med lågt celltal. Ägare till 649 Linnéa är Anne och Birger Johnsson, Eke Simonsgård, Braås.

Birger Johnsson

Bildtext : 649 Linnea, 2:a kalvare

100-tonnare

Bild bifogas

761 Strimma är född 98. Fader 5009 Juby, morfar Belltone. Hon har kalvat 8 gånger. Detta är en riktig produktions ko. Hon har hittills under 9,4 år producerat 123 972 kg mjölk med 3,7 procent fett och 3,3 procent protein = 117 839 kg ECM. Relativtal i besättningen är 112 på fett och 117 på protein.

Ägare: Tore Johansson, Kyrkeslätt, Vartofta-Åsaka.

Ingrid Brodin
Avelsansvarig